

قانون شهرداری‌ها (و اصلاحات بعدی)

ویژه آزمون‌های نظام مهندسی
(رشته‌های شهرسازی و ترافیک)

مؤلف: مهندس محمد عظیمی آقداش
پایه یک و پژوهشگر نظام مهندسی

عنوان قراردادی:
عنوان و نام پدیدآور:

مشخصات نشر:
مشخصات ظاهری:
شابک:

وضعیت فهرست نویسی:
یادداشت:

شماره کتابشناسی ملی:

ایران. قوانین و احکام و Iran. Laws, etc

قانون شهرداری‌ها (و اصلاحات بعدی) / مولف محمد
عظیمی آقداش.

تهران: نوآور، ۱۳۹۸.

۱۵۶ص.

۹۷۸-۶۰۰-۱۶۸-۴۴۷-۷

فیبیا مختصر.

فهرست‌نویسی کامل این اثر در نشانی <http://opac.nlai.ir> قابل

دسترسی است.

۵۴۹۴۴۰۲

قانون شهرداری‌ها (و اصلاحات بعدی)

مؤلف:

ناشر:

شمارگان:

شابک:

مهندس محمد عظیمی آقداش

نوآور

۱۰۰۰ نسخه

۹۷۸-۶۰۰-۱۶۸-۴۴۷-۷

نوآور، تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخر رازی، خیابان شهید زاهدی زاهدی
نرسیده به خیابان دانشگاه ساختمان ایرانیان، پلاک ۵۸ طبقه دوم،
www.noavarpub.com واحد ۶ تلفن: ۹۲ - ۶۶۴۸۴۱۹۱

کلیه حقوق چاپ و نشر این کتاب مطابق با قانون حقوق مؤلفان و
مصنفان مصوب سال ۱۳۴۸ برای ناشر محفوظ و منحصرأ متعلق به نشر
نوآور می‌باشد. لذا هرگونه استفاده از کل یا قسمتی از این کتاب (از قبیل
هر نوع چاپ، فتوکپی، اسکن، عکس برداری، نشر الکترونیکی، هر نوع
انتشار به صورت اینترنتی، سی‌دی، دی‌وی‌دی، فیلم فایبل صوتی یا
تصویری و غیره) بدون اجازه کتبی از نشر نوآور ممنوع بوده و شرعاً
حرام است و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

لطفاً جهت دریافت الحاقات و اصلاحات احتمالی این کتاب به سایت انتشارات نوآور مراجعه فرمایید.

www.noavarpub.com

<https://telegram.me/noavarpub>

<https://www.instagram.com/noavarpub/>

۵.....	مقدمه
۷.....	بخش اول / قانون شهرداری ها
۸.....	قانون شهرداری ها/ فصل اول/ در تأسیس شهرداری
۹.....	قانون شهرداری ها/ فصل ششم/ در وظایف شهرداری ها.
۱۹.....	قانون شهرداری ها/ فصل هفتم/ مقررات استخدامی و مالی
۲۵.....	قانون شهرداری ها/ فصل هشتم/ در مقررات جزایی
۲۶.....	قانون شهرداری ها/ فصل نهم/ خاتمه
۴۱.....	بخش دوم / قانون شوراهای اسلامی کشور
۴۲.....	قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران با اصلاحیه و الحاقیه های بعدی
۴۲.....	قانون شوراهای اسلامی کشور/ فصل اول/ تشکیلات
۴۷.....	قانون شوراهای اسلامی کشور/ فصل دوم/ انتخابات
۶۵.....	قانون شوراهای اسلامی کشور/ فصل سوم/ وظایف و اختیارات شوراها
۸۱.....	قانون شوراهای اسلامی کشور/ فصل چهارم/ ترتیب رسیدگی به تخلفات
۸۷.....	قانون شوراهای اسلامی کشور/ فصل پنجم/ سایر مقررات
۹۰.....	بخش سوم / ضوابط و الحاقات
۹۱.....	پیوست شماره ۱/ قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری
۹۷.....	پیوست شماره ۲/ قانون تعاریف محدوده و حریم شهر، روستا و شهرک و نحوه تعیین آنها
۱۰۱.....	پیوست شماره ۳/ قانون مدیریت پسماندها
۱۰۷.....	پیوست شماره ۴/ قانون تأسیس کتابخانه عمومی در تمام شهرها
۱۱۰.....	پیوست شماره ۵/ قانون اصلاح قانون توسعه معابر
۱۱۶.....	پیوست شماره ۶/ لایحه قانونی نحوه خرید و تملک اراضی و املاک برای اجرای برنامه های عمومی، عمرانی و نظامی دولت
۱۲۲.....	پیوست شماره ۷/ آیین نامه استفاده از اراضی، احداث بنا و تأسیسات در خارج از حریم شهرها و محدوده روستاها
۱۲۳.....	پیوست شماره ۸/ قانون منع فروش و واگذاری اراضی فاقد کاربری مسکونی برای امر مسکن به شرکت های تعاونی مسکن و سایر اشخاص حقیقی و حقوقی
۱۲۵.....	پیوست شماره ۹/ قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ ها
۱۳۳.....	پیوست شماره ۱۰/ قانون جلوگیری از خرد شدن اراضی کشاورزی و ایجاد قطعات مناسب فنی، اقتصادی
۱۳۵.....	پیوست شماره ۱۱/ قانون مربوط به تملک زمین ها برای اجرای برنامه های شهرسازی
۱۴۹.....	آیین نامه اجرایی ماده ۸۰ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران
۱۵۲.....	کلیدواژه
۱۵۶.....	منابع و مأخذ

خواننده فرهیخته و بزرگوار

نشر نوآور ضمن قدردانی و ارج نهادن به اعتماد شما به کتاب‌های این انتشارات، به استحضارتان می‌رساند که همکاران این انتشارات، اعم از مؤلفان و مترجمان و کارگروه‌های مختلف آماده‌سازی و نشر کتاب، تمامی سعی و همت خود را برای ارائه کتابی درخور و شایسته شما فرهیخته گرامی به کار بسته‌اند و تلاش کرده‌اند که اثری را ارائه نمایند که از حداقل‌های استاندارد یک کتاب خوب، هم از نظر محتوایی و غنای علمی و فرهنگی و هم از نظر کیفیت شکلی و ساختاری آن، برخوردار باشد.

با این وجود، علی‌رغم تمامی تلاش‌های این انتشارات برای ارائه اثری با کمترین اشکال، باز هم احتمال بروز ایراد و اشکال در کار وجود دارد و هیچ اثری را نمی‌توان الزاماً مبرا از نقص و اشکال دانست. از سوی دیگر، این انتشارات بنابه تعهدات حرفه‌ای و اخلاقی خود و نیز بنابه اعتقاد راسخ به حقوق مسلم خوانندگان گرامی، سعی دارد از هر طریق ممکن، به‌ویژه از طریق فراخوان به خوانندگان گرامی، از هرگونه اشکال احتمالی کتاب‌های منتشره خود آگاه شده و آن‌ها را در چاپ‌ها و ویرایش‌های بعدی آن‌ها رفع نماید.

لذا در این راستا، از شما فرهیخته گرامی تقاضا داریم در صورتی که حین مطالعه کتاب با اشکالات، نواقص و یا ایرادهای شکلی یا محتوایی در آن برخورد نمودید، اگر اصلاحات را بر روی خود کتاب انجام داده‌اید پس از اتمام مطالعه، کتاب ویرایش‌شده خود را با هزینه انتشارات نوآور، پس از هماهنگی با انتشارات، ارسال نمایید، و نیز چنانچه اصلاحات خود را بر روی برگه جداگانه‌ای یادداشت نموده‌اید، لطف کرده عکس یا اسکن برگه مزبور را با ذکر نام و شماره تلفن تماس خود به ایمیل انتشارات نوآور ارسال نمایید، تا این موارد بررسی شده و در چاپ‌ها و ویرایش‌های بعدی کتاب اعمال و اصلاح گردد و باعث ارتقا و هرچه پربارتر شدن محتوایی کتاب و ارتقاء سطح کیفی، شکلی و ساختاری آن گردد.

نشر نوآور، ضمن ابراز امتنان از این عمل متعهدانه و مسئولانه شما خواننده فرهیخته و گرانقدر، به منظور تقدیر و تشکر از این همدلی و همکاری علمی و فرهنگی، در صورتی که اصلاحات درست و بجا باشند، متناسب با میزان اصلاحات، به رسم ادب و تشکر و قدرشناسی، نسخه دیگری از همان کتاب و یا چاپ اصلاح‌شده آن و نیز از سایر کتب منتشره خود را به‌عنوان هدیه، به انتخاب خودتان، برایتان ارسال می‌نماید، و در صورتی که اصلاحات تأثیرگذار باشند در مقدمه چاپ بعدی کتاب نیز از زحمات شما تقدیر می‌شود.

همچنین نشر نوآور و پدیدآورندگان کتاب، از پیشنهادها، نظرات، انتقادات و راه‌کارهای شما عزیزان در راستای هرگونه بهبود کتاب، و هرچه بهتر شدن سطح کیفی و علمی آن صمیمانه و مشتاقانه استقبال می‌نمایند.

نشر نوآور

تلفن: ۲-۶۶۴۸۴۱۹۱

www.noavarpub.com

info@noavarpub.com

ای دو جهان از قلمت یک رقم
بی رقت لوح دو عالم عدم
در کف من مشعل توفیق نه
ره به نهان خانه تحقیق ده

با حمد و ثنا به درگاه احدیت و استعانت از پروردگار عالمیان که توفیق روزافزون و مضاعف عنایت فرمود تا در سایه الطاف همیشگی ائمه اطهار علیه السلام، و دعای خیر پدر و مادر، در راستای تکمیل و تدوین مجموعه کتاب‌های آزمون نظام مهندسی ساختمان به‌ویژه رشته شهرسازی، با توجه به تغییرات پیش آمده در منابع آزمون اسفند ماه سال ۱۳۹۸ نظام مهندسی، کتاب **قانون شهرداری‌ها و اصلاحات بعدی** را به انضمام کلید واژه اختصاصی، جهت استفاده داوطلبان شرکت کننده در آزمون رشته‌های شهرسازی و ترافیک، مطابق با آخرین تغییرات و اصلاحات تهیه و تدوین نمایم.

ضمن تقدیم این اثر به پیشگاه ملت عزیز و شریف ایران پهناور، یاد و نام اندیشه‌های پُرپر شده حوزه علم و دانش این مرز و بوم پُر گهر، در سانحه دلخراش سقوط هواپیمای بوئینگ ۷۳۷ خطوط هوایی اوکراین در تهران به تاریخ ۱۳۹۸/۱۰/۱۸ را گرامی داشته، و با الهام از آموزه‌های ملی و دینی بر خود فرض می‌دانم از زحمات و تلاش‌های هدفمند و ارزشمند همه عزیزان و کارکنان انتشارات نوآور از تولید تا توزیع، و به طور خاص مدیریت اندیشمند و فکور مجموعه نوآور، برادران نصیرنیا صمیمانه تقدیر و تشکر نمایم.

امید آن‌که در سایه عنایت حضرت حق و توجهات آقا ولی عصر امام زمان، این اثر نیز همچون سایر کتاب‌های تألیفی در رابطه با منابع نظام مهندسی، مورد توجه و استقبال عزیزان قرار گرفته و منبع موثقی برای داوطلبان شرکت کننده در آزمون رشته‌های شهرسازی و ترافیک نظام مهندسی ساختمان باشد.

با احترام و آرزوی توفیق روزافزون
محمد عظیمی آفداش

کلیه حقوق چاپ و نشر این کتاب مطابق با قانون حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب سال ۱۳۴۸ و آیین‌نامه اجرایی آن مصوب ۱۳۵۰، برای ناشر محفوظ و منحصرأ متعلق به نشر نوآور است. لذا هر گونه استفاده از کل یا قسمتی از مطالب، اشکال، نمودارها، جداول و تصاویر این کتاب، در دیگر کتب، مجلات، نشریات، سایت‌ها و موارد دیگر، و نیز هر گونه بهره‌برداری از مطالب این کتاب تحت هر عنوانی از قبیل چاپ، فتوکپی، اسکن، تایپ از آن، تهیه فایل پی دی اف و عکس‌برداری از کتاب، و همچنین هر نوع انتشار به صورت اینترنتی، الکترونیکی، سی دی، دی وی دی، فیلم، فایل صوتی یا تصویری و غیره بدون اجازه کتبی، از نشر نوآور ممنوع و غیرقانونی بوده و شرعاً نیز حرام است، و متخلفین تحت پیگرد قانونی و قضایی قرار می‌گیرند.

با توجه به اینکه هیچ کتابی از کتب نشر نوآور به صورت فایل ورد یا پی دی اف و موارد این چنین، توسط این انتشارات در هیچ سایت اینترنتی ارائه نشده است، لذا در صورتی که هر سایتی اقدام به تایپ، اسکن و یا موارد مشابه نماید و کل یا قسمتی از متن کتب نشر نوآور را در سایت خود قرار داده و یا اقدام به فروش آن نماید، توسط کارشناسان امور اینترنتی این انتشارات، که مسئولیت اداره سایت را به عهده دارند و به طور روزانه به بررسی محتوای سایت‌ها می‌پردازند، بررسی و در صورت مشخص شدن هر گونه تخلف، ضمن اینکه این کار از نظر قانونی غیر مجاز و از نظر شرعی نیز حرام می‌باشد، و کیل قانونی انتشارات از طریق وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، پلیس فتا (پلیس رسیدگی به جرایم رایانه‌ای و اینترنتی) و نیز سایر مراجع قانونی، اقدام مقتضی به عمل آورده، و طی انجام مراحل قانونی و اقدامات قضایی، خاطیان را مورد پیگرد قانونی و قضایی قرار داده و کلیه خسارات وارده به این انتشارات و مؤلف از متخلفان اخذ خواهد شد.

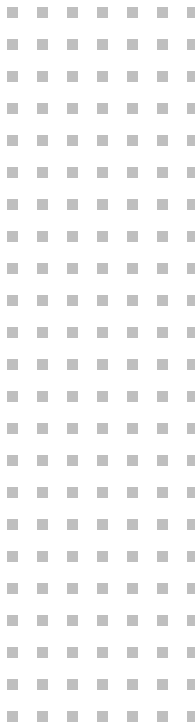
همچنین در صورتی که هر یک از کتابفروشی‌ها، اقدام به تهیه کپی، جزوه، چاپ دیجیتال، چاپ ریسو، آفست از کتب انتشارات نوآور نموده و اقدام به فروش آن نمایند، ضمن اطلاع‌رسانی تخلفات کتابفروشی مزبور به سایر همکاران و مؤذعین محترم، از طریق وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، اتحادیه ناشران، و انجمن ناشران دانشگاهی و نیز مراجع قانونی و قضایی اقدام به استیفای حقوق خود از متخلف می‌نماید.

خرید، فروش، تهیه، استفاده و مطالعه از روی نسخه غیراصل کتاب، از نظر قانونی غیرمجاز و شرعاً نیز حرام است.

انتشارات نوآور از خوانندگان گرامی خود درخواست دارد که در صورت مشاهده هر گونه تخلف از قبیل موارد فوق، مراتب را با از طریق تلفن‌های انتشارات نوآور به شماره‌های ۰۲۱۶۶۴۸۴۱۹۱ و ۰۹۱۲۳۰۷۶۷۴۸ و یا از طریق ایمیل انتشارات به آدرس info@noavarpub.com و یا از طریق منوی تماس با ما در سایت www.noavarpub.com به این انتشارات ابلاغ نمایند، تا از تضییع حقوق ناشر، پدیدآورنده و نیز خود خوانندگان محترم جلوگیری به عمل آید، و در راستای انجام این امر مهم، به عنوان تشکر و قدردانی، از کتب انتشارات نوآور نیز هدیه دریافت نمایند.

بخش اول

قانون شهرداری‌ها – مصوب ۱۳۳۴/۰۴/۱۱ با اصلاحات بعدی

قانون شهرداری‌ها - مصوب ۱۳۴۴/۰۴/۱۱

قانون شهرداری‌ها / فصل اول / در تأسیس شهرداری

ماده ۱ قانون شهرداری‌ها - در هر محل که جمعیت آن حداقل به پنج هزار نفر بالغ باشد شهرداری تأسیس می‌گردد.^۱

تبصره ۱- در هر نقطه که از نظر موقعیت و اهمیت تشکیل شهرداری ضرورت داشته باشد ولو جمعیت آن به پنج هزار نفر بالغ نشود وزارت کشور می‌تواند در آن محل دستور تشکیل انجمن و شهرداری بدهد و چنانچه پس از تشکیل شهرداری در نقاط مزبور ضمن عمل معلوم شود عوارض وصولی تکافوی هزینه شهرداری را نمی‌نماید و با در نظر گرفتن وضع اقتصادی و مالی محل برای اداره امور شهرداری درآمد جدیدی نمی‌توان تهیه نمود وزارت کشور مجاز است شهرداری این قبیل نقاط را منحل نماید.

تبصره ۲- در مناطقی که فقط در بعضی از فصول برقراری شهرداری لازم باشد برای فصل مزبور و همچنین برای چند محل که به یکدیگر نزدیک و جمعاً اقتضای تشکیل شهرداری داشته باشند می‌توان یک شهرداری تأسیس کرد.

ماده ۲ قانون شهرداری‌ها - حدود حوزه هر شهرداری به وسیله شهرداری با تصویب انجمن شهر تعیین می‌شود و پس از موافقت شورای شهرستان و تصویب وزارت کشور قابل اجرا است.^۲

۱. جهت اطلاعات بیشتر، توضیحات تکمیلی و اصلاحات صورت گرفته، به ماده ۴ (قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری) مندرج در پیوست شماره ۱، کتاب رجوع شود.

۲. جهت اطلاعات بیشتر، توضیحات تکمیلی و اصلاحات صورت گرفته، به ماده ۱۰ (قانون تعاریف محدوده و حریم شهر، روستا و شهرک و نحوه تعیین آنها) مندرج در پیوست شماره ۲، کتاب رجوع شود.

ماده ۳ قانون شهرداری‌ها - شهرداری دارای شخصیت حقوقی است.

فصل دوم - انتخابات انجمن شهر^۱

مواد ۴ الی ۳۲ با توجه به قانون تشکیلات شوراهای اسلامی شهر و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵ منتهی می‌باشند.

فصل سوم - در تشکیل انجمن شهر

مواد ۳۳ الی ۴۴ با توجه به قانون تشکیلات شوراهای اسلامی شهر و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵ نسخ شده‌اند.

فصل چهارم - وظایف انجمن شهر

مواد ۴۵ الی ۴۹ با توجه به قانون تشکیلات شوراهای اسلامی شهر و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵ ملغی شده‌اند.

فصل پنجم / در انتخابات شهردار و معاون شهرداری

مواد ۵۰ الی ۵۳ با توجه به قانون تشکیلات شوراهای اسلامی شهر و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵ نسخ شده‌اند.

ماده ۵۴ قانون شهرداری‌ها - سازمان اداری شهرداری‌ها به نسبت بودجه و درآمد و حجم کار شهرداری از طرف شهرداری با اطلاع انجمن شهر تهیه و پس از تصویب وزارت کشور به موقع اجراء گذاشته خواهد شد.

تبصره - شهردار می‌تواند قسمتی از وظایف و اختیارات خود را با تصویب انجمن شهر و به موجب حکم کتبی به معاون یا سایر مسئولان شهرداری واگذار کند.

قانون شهرداری‌ها / فصل ششم / در وظایف شهرداری‌ها

ماده ۵۵ قانون شهرداری‌ها - وظایف شهرداری به شرح ذیل است:

۱- ایجاد خیابان‌ها و کوچه‌ها و میدان‌ها و باغ‌های عمومی و مجاری آب و توسعه معابر در حدود قوانین موضوعه.

۱. طبق ماده ۹۲ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵/۳/۱ فصول دوم، سوم، چهارم و پنجم (مواد ۴ تا ۵۳)، ملغی شده‌است.

۲- تنظیف و نگاهداری و تسطیح معابر و انهار عمومی و مجاری آبها و فاضلاب و تنقیه قنوات مربوط به شهر و تأمین آب و روشنایی به وسایل ممکنه.^۱

تبصره ۱- سدّ معابر عمومی و اشغال پیاده‌روها و استفاده غیرمجاز آنها و میدان‌ها و پارک‌ها و باغ‌های عمومی برای کسب و یا سُکنی و یا هر عنوان دیگری ممنوع است و شهرداری مکلف است از آن جلوگیری و در رفع موانع موجود و آزاد نمودن معابر و اماکن مذکور فوق به وسیله مأمورین خود رأسا اقدام کند. در مورد دکه‌های منصوب قبل از تصویب این قانون شهرداری مکلف است نسبت به برداشتن آنها اقدام و چنانچه صاحبان این قبیل دکه‌ها ادعای خسارتی داشته باشند با نظر کمیسیون مقرر در ماده ۷۷ نسبت به جبران خسارات آنها اقدام کند ولی کسانی که بعد از تصویب این قانون اقدام به نصب دکه‌هایی در معابر عمومی کنند شهرداری موظف است رأسا و به وسیله مأمورین خود در برداشتن این قبیل دکه‌ها و رفع سدّ معبر اقدام کند و اشخاص مزبور حق ادعای هیچ‌گونه خسارتی نخواهند داشت.

تبصره ۲- احداث تأسیسات تولید و توزیع برق و تعیین نرخ آن در شهرها تا موقعی که وزارت آب و برق^۲ نیروی آن را تأمین نکرده است با موافقت قبلی وزارت آب و برق به عهده شهرداری است. تهیه آب مشروب شهرها و تأمین وسایل توزیع و وضع مقررات مربوط به آن و همچنین تعیین نرخ آب در شهرها به استثنای مواردی که سازمان‌های تابعه وزارت آب و برق عهده‌دار آن هستند با تصویب انجمن شهر به عهده شهرداری خواهد بود. این قبیل شهرداری‌ها می‌توانند با تصویب انجمن شهر و تأیید وزارت کشور تهیه آب مشروب و توزیع آن را به مؤسساتی که طبق اصول بهداشتی عمل نمایند واگذار کنند.

۱.

الف- به موجب قانون تشکیل شرکت های آب و فاضلاب مصوب ۱۳۶۹/۱۰/۱۱- امور مربوط به آب شهر از جمله تهیه و توزیع آن و جمع‌آوری و انتقال و تصفیه فاضلاب شهرها به عهده شرکت‌های آب و فاضلاب محول شده‌است.

ب- طبق قانون سازمان برق ایران مصوب ۱۳۴۶/۴/۱۹- امور مربوط به برق(تولید، انتقال و توزیع نیروی برق) به عهده وزارت نیرو است.

با توجه به موارد فوق، آن قسمت از بند ۲ ماده ۵۵ قانون شهرداری‌ها که ناظر به وظیفه شهرداری در امور فاضلاب، تأمین آب و روشنایی می‌باشد، به طور ضمنی منسوخ شده‌است.

۲. در حال حاضر، وزارت نیرو

تبصره ۳- مؤسسات خیریه که تأمین آب شهرها را قبل از تصویب این قانون به عهده داشته‌اند و عملیات آنها مورد تأیید شهرداری محل و وزارت کشور باشد می‌توانند کماکان به کار خود ادامه دهند.

تبصره ۴- شهرداری مکلف است محل‌های مخصوصی برای تخلیه زباله و نخاله و فضولات ساختمانی و مواد رسوبی فاضلاب‌ها و نظایر آنها تعیین و ضمن انتشار آگهی به اطلاع عموم برساند. محل‌های تخلیه زباله باید خارج از محدوده شهر تعیین شود و محل تأسیس کارخانجات تبدیل زباله به کود به تشخیص شهرداری خواهد بود. رانندگان وسایل نقلیه اعم از کندرو و یا موتوری مکلفند آنها را فقط در محل‌های تعیین شده از طرف شهرداری خالی نمایند. مجازات متخلفین طبق ماده ۲۷۶ قانون کیفر عمومی^۱ تعیین می‌شود. در صورت تخلف مراتب هر بار در گواهینامه رانندگی متخلف قید و اگر ظرف یک سال سه بار مرتکب همان تخلف شود بار سوم به حداکثر مجازات خلافی محکوم و گواهینامه او برای یک سال ضبط می‌شود و در همان مدت از رانندگی ممنوع خواهد بود. به تخلفات مزبور در دادگاه بخش رسیدگی خواهد شد.^۲

۳- مراقبت و اهتمام کامل در نصب برگه قیمت بر روی اجناس و اجرای تصمیمات انجمن نسبت به ارزانی و فراوانی خواروبار و مواد مورد احتیاج عمومی و جلوگیری از فروش اجناس فاسد و معدوم نمودن آنها.^۳

۱. ماده ۲۷۶ قانون مجازات عمومی مصوب ۱۳۰۴/۱۰/۲۳: نسبت به کلیه امور خلافی از قبیل عدم رعایت نظامات راجعه به بلدیة و نظمیه و صحیه، همچنین عدم رعایت نظامات راجعه به درشکه‌چی‌ها و شوفرها و حفظ حیوانات و همچنین راجع به ولگردی و گدایی و فحاشی و استعمال الفاظ رکیکه در معابر عمومی و امثال آنها وزارت داخله نظامنامه لازمه تهیه نموده و مقررات آن پس از تصویب وزارت عدلیه به موقع اجرا گذاشته خواهد شد ولی در هر حال مجازاتی که به موجب نظامنامه مزبوره مقرر می‌شود نباید از یک روز حبس و سه قران غرامت کمتر و از یک هفته حبس و پنج تومان غرامت بیشتر باشد.

۲. جهت اطلاعات بیشتر، توضیحات تکمیلی و اصلاحات صورت گرفته، به (قانون مدیریت پسماندها) مندرج در پیوست شماره ۳، کتاب رجوع شود.

۳.

الف- طبق قانون تعزیرات حکومتی مصوب ۱۳۶۷/۱۲/۲۳ و اصلاحیه مورخ ۱۳۷۳/۷/۱۹، وظیفه شهرداری‌ها نسبت به «مراقبت و اهتمام کامل در نصب برگه قیمت بر روی اجناس» به وزارت بازرگانی و سازمان تعزیرات حکومتی محول گردیده‌است.

۴- مراقبت در امور بهداشت ساکنین شهر و تشریک مساعی با مؤسسات وزارت بهداشتی در آبله‌کوبی و تلقیح واکسن و غیره برای جلوگیری از امراض ساریه.^۱

۵- جلوگیری از گدایی، واداشتن گدایان به کار و توسعه آموزش عمومی و غیره.

۶- اجرای تبصره ۱ ماده ۸ قانون تعلیمات اجباری^۲ و تأسیس مؤسسات فرهنگی و بهداشتی و تعاونی مانند بنگاه حمایت مادران و نوانخانه و پرورشگاه و درمانگاه و بیمارستان و شیرخوارگاه و تیمارستان و کتابخانه^۳ و کلاس‌های مبارزه با بی‌سوادی و کودکستان و باغ کودکان و امثال آن در حدود اعتبارات مصوب و همچنین کمک به این قبیل مؤسسات و مساعدت مالی به انجمن تربیت بدنی و پیشاهنگی و کمک به انجمن‌های خانه و مدرسه و اردوی کار.

شهرداری در این قبیل موارد و همچنین در مورد موزه‌ها و خانه‌های فرهنگی و زندان با تصویب انجمن شهر از اراضی و ابنیه متعلق به خود با حفظ مالکیت به رایگان و یا با شرایط معین به منظور ساختمان و استفاده به اختیار مؤسسات مربوط خواهد گذاشت.^۴

ب- مطابق مواد ۵ و ۶ اساسنامه شرکت سهامی گسترش خدمات بازرگانی مصوب ۱۳۵۴/۴/۱۲؛ امور مربوط به تأمین و توزیع کالاهای اساسی به عهده شرکت مذکور محول گردیده‌است.

ج- جلوگیری از فروش اجناس فاسد و معدوم کردن آنها، به موجب قانون تعزیرات حکومتی امور بهداشتی و درمانی مصوب ۱۳۶۷/۱۲/۲۳، در صلاحیت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است.

۱. با توجه به اینکه طبق ماده ۱ قانون تشکیلات و وظایف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مصوب ۱۳۶۷/۳/۳، «تأمین بهداشت عمومی و ارتقای سطح آن از طریق اجرای برنامه‌های بهداشتی خصوصاً در زمینه بهداشت محیط، مبارزه با بیماری‌ها، بهداشت خانواده و مدارس آموزش بهداشت عمومی و نظیر اینها از وظایف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی» است، بنابراین وظیفه شهرداری در خصوص مراقبت از امور بهداشت ساکنان شهر منتفی است.

۲. تبصره ۱ ماده ۸ قانون تعلیمات اجباری مصوب ۱۳۲۲/۵/۶: شهرداری‌ها مکلفند در حدود قوانین مربوطه در تهیه وسائل ساختمان مدارس و توسعه معارف طبق آیین‌نامه مخصوص با وزارت فرهنگ تشریک مساعی نمایند.

۳. به پیوست شماره ۴ (قانون تأسیس کتابخانه عمومی در تمام شهرها- مصوب ۲۹ دی ماه ۱۳۴۴) کتاب رجوع شود.

۴. اطلاعات و توضیحات تکمیلی

* وظیفه شهرداری در اجرای تبصره ۱ ماده ۸ قانون آموزش و پرورش اجباری و مجانی مصوب ۱۳۲۲/۵/۶، با توجه به موارد ذیل، منتفی است:

در حال حاضر قانونی در این زمینه وجود ندارد که شهرداری را مکلف به تهیه وسایل ساختمان مدارس و توسعه معارف کند. حتی ۵٪ از درآمد شهرداری‌ها که به موجب ماده ۶۸ قانون شهرداری مصوب سال ۱۳۳۴ برای کمک به امور فرهنگی پرداخت می‌شد، و به اعتبار آن، قانون نحوه نظارت بر مصرف سهمیه فرهنگ تصویب گردید و عمده وظایف مقرر در آن در ارتباط با مدرسه‌سازی بود که در اصلاحیه مورخه ۱۳۴۵/۱۱/۲۷، ماده ۶۸ قانون شهرداری حذف گردید و مقرر شد ۳ درصد به عنوان سهم آموزش و پرورش به طور مستمر از درآمد شهرداری پرداخت گردد لیکن به موجب ماده ۴۹ قانون بودجه اصلاحی سال ۱۳۵۲ و بودجه سال ۱۳۵۳ کل کشور مصوب ۱۳۵۲/۱۱/۱۷، از اول دی ماه سال ۱۳۵۲ شهرداری‌ها از پرداخت این ۳ درصد سهم آموزش و پرورش نیز معاف گردیدند.

* وظیفه شهرداری در تأسیس مؤسسات فرهنگی و بهداشتی و تعاونی مانند بنگاه حمایت مادران و نوانخانه و نظایر اینها، و همچنین کمک به این قبیل مؤسسات و مساعدت مالی به انجمن تربیت بدنی و پیشاهنگی و کمک به انجمن‌های خانه و مدرسه و اردوی کار در زمان حاضر منتفی است و اینها تحت وظایف سازمان‌ها و مؤسسات دیگر از جمله وزارت آموزش و پرورش، نهضت سوادآموزی، وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی، سازمان بهزیستی، کمیته امداد امام خمینی، و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی قرار گرفته است.

* به موجب بند ۱۴ ماده ۲ قانون اهداف و وظایف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مصوب ۱۳۶۵/۱۲/۱۲، ایجاد و توسعه و تجهیز و اداره کتابخانه‌های عمومی و تأسیسات فرهنگی، هنری و سینمایی وابسته به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در سراسر کشور از وظایف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی است.

* به موجب قانون تشکیلات و وظایف وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی مصوب ۱۳۶۷/۳/۱۳، به ویژه ماده ۶ و تبصره ذیل آن، ایجاد بیمارستان و مراکز بهداشتی و درمانی در محل‌های مورد نیاز از طریق مشارکت با بانک‌ها، تعاونی‌ها، بخش خصوصی یا رأساً از وظایف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است.

* به موجب قانون اهداف و وظایف وزارت آموزش و پرورش مصوب ۱۳۶۶/۱۱/۲۵، به ویژه ماده ۳ و بند ۶ ماده ۱۰ آن، آموزش عمومی و تأمین و تدارک نیازمندی‌های آموزشی و پرورشی از قبیل مکان و تجهیزات، به عهده وزارت آموزش و پرورش محول گردیده است.

* مطابق ماده ۱۵ اساسنامه نهضت سوادآموزی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۳/۳/۳، ریشه‌کن کردن بی‌سوادی از جمله وظایف نهضت سوادآموزی است که مطابق بند (الف) ماده ۵ اساسنامه مذکور یکی از راه‌های وصول به این هدف، ایجاد امکانات و تسهیلات لازم است.

* به موجب ماده واحده لایحه قانونی راجع به تشکیل سازمان بهزیستی کشور مصوب ۱۳۵۹/۳/۲۴، حمایت از خانواده‌های بی‌سرپرست و نیازمند، ارائه خدمات مختلف به کودکان، تدارک امکانات پیش‌گیری و توان‌بخشی معلولان، تربیت افراد منحرف اجتماعی، حمایت و نگهداری از کودکان و اطفال بی‌سرپرست، معلولانی که امکان توان‌بخشی آنها وجود ندارد، سالمندان نیازمند و مانند اینها از وظایف سازمان بهزیستی کشور وابسته به وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی است و اشخاص دیگر نیز می‌توانند وفق تبصره ۱۱ ذیل ماده واحده زیر نظر سازمان بهزیستی مبادرت ورزند.